

שאלות תוכן - פרשת "מקץ" תחילה עד פרק מב'

כמה זמן עבר מאז ששר המשקים שב לתפקידו עד שזכר את יוסף והזכירו לפרעה? שנתיים.

מה פרעה חלם בחלום הראשון? שבע פרות שמנות ויפות עולות מן היאור ורועות-אוכלות באחו, ואח"כ עולות שבע פרות רעות מראה-מכוערות ורזות ועומדו ליד הפרות השמנות, ואז הרזות אוכלות את השמנות ונשארות רזות"כאשר בתחילה", "ולא נודע כי באו אל קרבנה".

מה פירוש "אחו"? עשבים שגדלים מסביב לאגם.

מה פרעה חלם בחלום השני? שבע שיבולים שמנות וטובות שעולות-צומחות מגבעול אחד, ואח"כ צומחות אחריהן שבע שיבולים דקות ויבשות מופכות מרוח מזרחית ("שדופות קדים") שלכל אחד יש גבעול משלו, ובולעות את השיבולים היפות והמלאות ונשארות רזות ויבשות.

למי פרעה סיפר את החלומות? קודם לכל חרטומי מצרים וחכמיה.

מה זה חרטומים? מכשפים.

בכמה לילות פרעה חלם את חלומו? בלילה אחד.

וכמה פעמים התעורר באתו לילה? שתיים, שכתוב "ויקץ" ו"ויקץ".

האם החכמים והחרטומים פתרו את החלומות? כן.

למה פרעה לא קיבל את פתרונם? כי בחלום ראה את הפתרון ושכח כשהתעורר.

מנין שהחרטומים פתרו ורק פרעה הוא שלא קיבל את פתרונם? שכתוב "ואין פותר אותם לפרעה"..

למה ה' נתן בליבו של שר המשקים להזכיר את יוסף רק לאחר שהחרטומים פתרו? כי אם היה מזכיר לפני, ויוסף היה פותר, פרעה לא היה מגדלו כ"כ, כי היו אומרים החרטומים אילו אמרת לנו גם אנו היינו פותרים (בראשית רבה).

איך קרא שר המשקים ליוסף כשדיבר עם פרעה? נַעֲר- ואפילו שהיה בן שלושים, עַבְרִי-יהודי(מהצאצאים אברהם העיברי), עַבְד- של שר הטבחים.

כיצד יוסף התכוון לקראת בואו אל המלך? "ויגלח"(הסתפר), "ויחלף שמלותיו"(החליף בגדים).

מה הדבר הראשון שאמר יוסף לפרעה? "בלעדתי"- לא אני יפתור את החלום, אלא ה' יענה לי ואני אומר לך.

כמה פתרונות יש לחלומות? פתרון אחד לשני החלומות.

אם הפתרון אחד, מדוע ה' נתן לפרעה שני חלומות, היה מספיק לו לחלום חלום אחד? כי הגזרה הזאת מוכנה בשמים ואלוקים ממחר לעשות אותה לכן ה' הראה את הגזרה פעמיים כמו אבא שאומר לבן שלו "יוסי יוסי תזהר לא ללכת על הריצפה הרטובה שלא תחליק".

מה הפתרון של שבע הפרות והשיבולים הטובות והשמנות? שבע הפרות והשיבולים השמנות הם שבע שנים שעכשיו יבואו שיהיה בהם שָׁבַע גדול(האדמה והעצים יצמיחו הרבה תבואה ופרות) בארץ מצרים.

מה הפתרון של שבע הפרות והשיבולים הרזות והרעות? שבע שנים שיבואו אחרי שבע שנות הַשָּׁבַע יהיו שנות רעב (האדמה והעצים לא יצמיחו כלום ולא יהיה מה לאכול בארץ מצרים).

מה הפתרון שהפרות והשיבולים הרזות אכלו ובלעו את הפרות והשיבולים ונשארו רזות? כשיבואו שנות הרעב לא יהיה מה לאכול ולא ישאר אוכל משבע שנות הַשָּׁבַע.

מה יוסף יעץ למלך? יוסף יעץ לפרעה שבשבע שנות השָׁבַע ימנה איש נבון וחכם על כל ארץ מצרים, והאיש ימנה פקידים, ועל ידי הפקידים האיש יִחַמֵּשׁ אתהארץ-יקח חמישית מהתבואה של כל איש מיצרי וישמור את התבואה במחסנים בארץ מצרים בשביל שנות הרעב.

מה התפקיד של הפקידים? "ויקבצו"- הם יאספו מהשדות, "ויצברו בר"- הם יכניסו את התבואה לאוצרות (מחסנים), "וְיִשְׁמְרוּ"- הם ישמרו על האוצרות שלא ייגנב.

מה יקרה לארץ מצרים לדברי יוסף אם לא יעשו כדברי עצתו? אנשי מצרים ימותו ברעב.

על מי פרעה מינה את יוסף? על ביתו ועל כל ארץ מצרים, "ועל פיך ישק כל עמי"- לפרנס ולחלק אוכל לכל העם בשנות הרעב.

במה פרעה יהיה יותר גדול מיוסף? רק בכיסא- בתואר "המלך".

מה פרעה נתן ביד יוסף? "טבעתו", מי שהמלך נותן לו את הטבעת- סימן לחשיבות שיכול לגזור גזרות ולחתום בשם המלך.

מה הלביש את יוסף? בגדי שש- פשתן, שהם בגדים חשובים במצרים.

ומה שם בצווארו? רביד (שרשרת) זהב.

במה פרעה הרכיבו? במרכבת המשנה.

מהי מרכבת המשנה? למלך יש שתי מרכבות שאם תהיה תקלה במרכבה אחת יוכל ליסע במרכבה השנייה.

מה קראו המצרים לפני יוסף? אברך- שר של המלך.

מי צריך לקבל רשות מיוסף? מי שרוצה להרים ידו לשלוף חרב, ולהרים רגל לרכב על סוס, כיון שלרכב על סוס ולשלוף מראה עלחשיבות.

איך פרעה קרא ליוסף ומדוע? "צפנת פענח"- נסתרות מגלה כי גילה לו את פיתרון החלומות שהיה ניסתר.

את מי נתן פרעה ליוסף לאישה? את אסנת.

מי היתה אסנת? הבת של דינה שהתחתנה עם שכם, ואחי דינה שנאו אותה ורצו להורגה, ויעקב החביא אותה במדבר מאחורי הסנה (ע"ש הסנה- אסנת) ונתן לה קמיע עם שם קדוש, ובא מלאך גבריאל ולקח את אסנת והביאה למצרים לביתו של פוטיפר ואשת פוטיפר גידלה אותה, וכשיוסף עבר במצרים נשות מצרים זרקו עליו תכשיטים כדי שיוסף ירים ראשו ויראו את יופיו, וגם אסנת זרקה את התכשיט שכתוב עליו שם הקודש שנתן לה יעקב, וכשיוסף ראה זאת רצה להתחתן רק איתה (מדרש).

מי הוא פוטיפרע? פוטיפר.

א"כ איך כתוב שהיה כהן און, הרי פוטיפר היה שר הטבחים? בהתחלה היה שר הטבחים ואח"כ נעשה כומר לעבודה זרה שנקראת און.

אז מי האבא האמיתי של אסנת? שכם.

ומי האבא שגידלה? פוטיפרע.

מי האמא האמיתית של אסנת? דינה.

ומי האמא שגידלה אותה? אשת פוטיפר.

כמה תבואה יוסף צבר? אין מספר, כחול הים.

האם ספרו את התבואה? כן, בהתחלה ספרו ואח"כ הפסיקו, שכתוב "עד כי חדל לספור כי אין מספר".

מדוע יוסף קרא את שם שני בניו מנשה ואפרים? מנשה- נשני אלוקים את כל עמלי (פירוש : השכיח ממני את כל הצער שהיה לי במצרים ובבית אבי שאחים שלי שנאו אותי). אפרים- הפרני אלוקים, נתן לי פירות- ילדים.

מה קרה כשנגמרו שבע שנות השבע? התחילו שבע שנות רעב

.למה המיצרים היו רעבים הרי הם גם עשו מחסנים ושמרו אוכל משנות השבע? הכל הרקיב.

מה עשו המצרים? צעקו לפני פרעה.

ומה פרעה אמר? שילכו אל יוסף ומה שאומר יעשו.

מה החוכמה שעשה יוסף כדי לשמור את התבואה? שם קצת חול בכל ערימה של תבואה, ודווקא חול של

שדה של אותה העיר, וכך התבואה נשמרת.

האם המצרים ידעו את זה? לא, ולכן תבואתם הרקיבה ונוקקו לקנות מיוסף.

מה פירוש "לשבור אל יוסף"? לקנות מיוסף.